

DISCUSSIÓ A BARCELONA DE LES RELACIONS ENTRE CATALANS I VALENCIANS

Nosaltres i els valencians

Convocats per la Fundació ACTA, durant tres dies s'han reunit a Barcelona un grup de notables del Nord i el Sud del Sènia per a, sota el títol genèric de Nosaltres (i) els valencians, analitzar les relacions econòmiques, culturals i polítiques entre catalans i valencians.

Tomàs Ribera

En presència d'un públic amb una mitjana d'edat al voltant dels 50 anys, polítics, economistes i professionals de la cultura van fer bona aquella frase de Joan Fuster segons la qual, de la discussió naix la llum: cadascú es queda amb les seves pròpies conviccions, però això sí, molt més clares.

Després de 8 hores de debat, s'ha evidenciat, una vegada més, que una majoria de catalans, de catalans *militants*, tenen un profund desconeixement de la realitat valenciana, com va quedar palès en les intervencions d'alguns dels assistents als debats, i com va reconèixer l'escriptor i polític del PSUC Ignasi Riera.

A més, d'altres polítics catalans també van mostrar una certa tendència al paternalisme, quan no a la prepotència i a l'autosatisfacció derivades de les discutibles interpretacions que fan de la realitat valenciana.

TVV no es veurà a Catalunya

Així, el director de TV3, va declarar que era quasi impossible que la futura televisió valenciana es vegi a Catalunya, perquè els set canals de què es disposa ara al Principat estaran tots ocupats per TV3, TV1, TV2, el Canal 33 (que és també de TV3), i les tres cadenes privades. Recórrer a altres solucions —com ara el satèl·lit de comunicacions espanyol que serà operatiu el 1992— seria molt car.

Leopoldo Ortiz, Joan tàpia, Emèrit Bono, Francesc Cabana i Pilar Rahola.

Aquesta situació crearà, sens dubte, un greuge comparatiu, perquè TV3 sí que es veu al País Valencià.

I el que és pitjor, la solució d'aquest greuge, si es té en compte la saturació de l'espai elèctric que es produirà arreu l'estat amb la posada en marxa dels canals autonòmics i privats, podria passar per la desaparició de TV3 al País Valencià.

Segons ha pogut saber EL TEMPS, TV3 podria trobar-se, quan comence a emetre TVV, «amb greus problemes tècnics» perquè el seu senyal es pugui captar amb nitidesa a les comarques valencianes.

El debat cultural —al qual no va assistir Carme Alborch, contràriament al que s'havia previst— es va centrar fonamentalment en les relacions entre les dues televisions, «excel·lents» segons van declarar els seus directors, Ama-

deu Fabregat i Enric Canals.

Amadeu Fabregat confirmà una vegada més que TVV emetrà en valencià, «seguint les Normes de Castelló», i va afegir que mentrestant els filòlegs hauran d'establir un idioma estàndard per a utilitzar-lo en els doblatges de TVV i TV3.

Les dues cadenes no es poden permetre el luxe econòmic que comporta, per exemple, doblar sèries estrangeres en català i en valencià.

¿Un país malalt?

Però, quan Enric Canals anuncia que la televisió valenciana no es veuria a Catalunya, un cert descens s'apoderà de l'auditori i quan Antoni Subirà, que es trobava a la fila zero, declarà que els valencians érem un poble políticament malalt, l'estupor fou general.

L'il·lustre polític de Convergència assistia a un debat on tots els participants eren valencians. Hi eren Damià Mollà, Vicent Soler, Ricardo Bellveser i Vicent Pitarch. Des del primer instant van quedar clares unes quantes coses.

La primera, que les postures polítiques representades a la taula eren irreconciliables. La segona, que Vicent Soler, vice-president de les Corts valencianes, és un dels pocs polítics del socialisme valencià que ha reflexionat sobre el problema nacional sense prejudicis. «Sóc fill intel·lectual de

Joan Fuster», declarà. I la tercera, que Damià Mollà, perquè els valencians recuperin la seva identitat —o el que ell entén per identitat valenciana— està disposat fins i tot a ressuscitar la denominació de *bacavès* per a designar l'idioma que parlem catalans, valencians i mallorquins. Aquest pintoresquisme, i l'antifusterianisme ferotge, són potser les dues característiques més sòlides del sociòleg oficial de la nova dreta valenciana.

Si a tot això afegim el radicalisme de Vicent Pitarch i de la Unió del Poble

Valencià, i el de *Las Provincias* i Ricardo Bellveser, comprendran què va ser el debat sobre política. Però deduir, com ho va fer el senyor Subirà, que al País Valencià hi ha una patologia social, és una frivolidat. El debat va ser dur, perquè totes les parts van mostrar amb sinceritat els punts de vista dels grups que representen, i perquè avui al País Valencià no hi ha un model hegemònic de nacionalisme —com sí que n'hi ha a Catalunya, el de Convergència i Unió— i per tant el debat continua obert i ple d'episodis més o menys crispants. Com també s'esdevenen a Catalunya.

Durant el debat que ara comentem, Vicent Soler començà la seva intervenció amb una cita en castellà. Encara no anava per la segona frase quan un grupet d'entre el públic començà a pegar crits i a dir que no ho entien. La major part dels assistents els va fer callar, al temps que explicaven als colèrics *abertzales* que es tractava d'una cita...

Ha nascut una estrella

L'estrella és Leopoldo Ortiz Climent, director general del Comitè de Gestió de l'Exportació de Cítrics, i candidat com a inde-

pendent dins de les llistes del Partit Popular, en les pròximes eleccions del Parlament Europeu.

Leopoldo Ortiz intervenia en el debat sobre economia junt amb el catedràtic Emèrit Bono, Albert Vilalta, president dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i Francesc Cabana, advocat especialitzat en temes de Banca.

És a dir, Leopoldo Ortiz es trobava entre persones el nacionalisme i el liberalisme de les quals està més enllà de tota sospita. Com el de la pràctica totalitat del públic assistent. Doncs bé, des de les seves postures inequívocament de dretes, Ortiz va saber guanyar-se el respecte de tothom. Probablement perquè fins ara la dreta valenciana s'ha mostrat més propensa al bram que al diàleg. Per als assistents a l'acte va ser una sorpresa l'europeisme d'Ortiz.

Taula rodona sobre les interaccions en el món cultural amb la presència de Quico Mira, Enric Canals, Isidor Martí, Amadeu Fabregat, Max Cahner i Pilar Rahoia.

Entre el públic assistent, Ignasi Riera, Lluís Armet, Miquel Pueyo i Antoni Subirà.

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

Un vell públic conegut

Sembla clar que d'actes com el que ara comentem, caldria organitzar-ne cada setmana. Amb petits canvis. Per exemple, es podria rifar entre aquell vell, entranyable públic assistent a aquest tipus de debats, un viatge al País Valencià per a dues persones. Així, tindrien l'oportunitat de conèixer fets i gent que demostren que la situació tampoc està tan malament com alguns es pensen, o com podria estar després de les darreres catàstrofes històriques que ha patit el país (Felip V, Abril Martorell, els *blaveros*, etc.).

La parella d'afortunats descobriria coses reals com la mateixa vida, de la qual no se sol parlar als debats. Per exemple, que allò anomenat genèricament *el poble*, quan connecta TV3, no ho fa per patriotisme, sinó perquè li agrada allò que en aquells moments passen, i li agrada més que el que passen per TVE.

Descobririen també que al País Valencià hi ha centrals nuclears, contaminació a les costes, desertització a les muntanyes i greus problemes de qualitat de vida. Com a

Catalunya. Però d'aquestes coses, obsedit com sembla que està tothom per la macroeconomia, no se'n va dir res al debat. Els arriscats viatgers, si baixaven cap al País Valencià amb els ulls oberts, el cervell despert, i havent llançat al Sènia vells prejudicis, descobririen sorpresos que la cultura, a més del paper imprès i la TV, és també la música, el disseny, el vídeo, el cinema, etc. I això passa al nord del Sènia també. Descobririen que els valencians no senten contra els catalans cap mania especialment ferotge que no sentin contra els murcians, els andalusos o els madrilenys, tret dels que han fet un ofici, políticament ben remunerat, d'aquesta mania específica. Tots els pobles es tenen mania els uns als altres, i entre veïns més encara.

Finalment, caldrà que els organitzadors de debats com el que ara ens ocupa, comencen a pensar en la manera d'atreure, a més d'aquest vell, lleial, heroic públic, els seus fills, i fins i tot els seus néts.

Encara que per a això s'hagi de recórrer a Madonna o a l'*acid house*. □

Mostrà una imatge de València bolcada als mercats exteriors, i reclamà una major presència dels seus representants a Brussel·les i Estrasburg. Demostrà que porta molts anys de negociacions, i davant l'atac que Emèrit Bono llançà contra la descoordinació de l'empresariat valencià, recordà que pròximament n'hi haurà a Oriola una cimera que intentarà resoldre el problema. Posà, a més, la nota populista quan declarà: «els valencians no tenim complexos, som com som, i ens han parit així».

Naturalment, el debat serví per a altres coses més interessants. Per exemple perquè Francesc Cabana recordés la inexistència, tant a Catalunya com a València, d'una banca pròpia, i insi-

DOMÈNEC UMBERT

Amadeu Fabregat i Max Cahner.

Vicent Pitarch, Vicent Soler, Damià Mollà i Ricardo Bellveser.

DOMÈNEC UMBERT

nués la possibilitat que les caixes d'estalvi fessin un paper substitutori.

I és clar, s'hi parlà del TGV, el tren de gran velocitat, que en principi no havia de passar de Barcelona, però que finalment arribarà fins a la ciutat de València, encara que no més avall, amb la qual cosa el País Valencià continuarà, una vegada més, amb una xarxa vial —sobretot ferroviària— irracional i molt feble.

Mentrestant, de cara a la mítica data que és 1992, tothom parlà d'un eix Barcelona-Madrid-Sevilla. Amb València al marge, és clar. □